

สรุปผลการประชุมคณะกรรมการร่วมจัดทำความตกลงการค้าเสรีอาเซียน – สหภาพยุโรป ครั้งที่ 5

1. คณะกรรมการร่วมจัดทำความตกลงการค้าเสรีอาเซียน – สหภาพยุโรป ครั้งที่ 5 จัดขึ้นระหว่างวันที่ 25 – 27 มิถุนายน 2551 ที่กรุงมะนิลา ประเทศฟิลิปปินส์ ฝ่ายอาเซียนมีนาย Tran Quoc Khanh, Director General, Department for Multilateral Trade Policy, Ministry of Industry and Trade จากเวียดนามเป็นประธาน ฝ่ายสหภาพยุโรปมีนาย Philippe Meyer, Head of Unit, Directorate-General for Trade, European Commission เป็นประธานร่วม โดยมีผู้แทนจากประเทศสมาชิกอาเซียนเข้าร่วมการประชุมทั้ง 10 ประเทศ
2. การประชุมครั้งนี้มีการหารือในเรื่องการเปิดตลาดสินค้า การค้าบริการและการลงทุน กฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า การอำนวยความสะดวกทางการค้า อุปสรรคทางเทคนิคทางการค้า การแข่งขัน การจัดซื้อโดยรัฐ ทรัพย์สินทางปัญญา และการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งรวมเรื่องแรงงานและสิ่งแวดล้อม
3. มีการประชุมกลุ่มย่อยระหว่างผู้เชี่ยวชาญ (experts) ของทั้งสองฝ่ายในเรื่องกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า อุปสรรคทางเทคนิคทางการค้า ทรัพย์สินทางปัญญา การค้าบริการและการลงทุน การอำนวยความสะดวกทางการค้า สำหรับเรื่องอื่น ๆ มีการหารือในห้วงประชุมใหญ่ (Plenary)
4. เรื่องการเปิดตลาดสินค้า สหภาพยุโรปยอมรับระดับการพัฒนาประเทศที่แตกต่างระหว่างอาเซียนและสหภาพยุโรป และแจ้งว่ายินดีที่จะให้แต้มต่อแก่อาเซียนในเรื่องการปฏิบัติที่เป็นพิเศษและแตกต่าง อาเซียนแจ้งให้ทราบว่ามีความกังวลทางเทคนิคในการจัดทำสถิติการค้าและข้อมูลภาษีที่จะส่งให้สหภาพยุโรป อย่างไรก็ตามจะจัดส่งให้โดยเร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้ ทั้งสองฝ่ายตกลงจะหารือเรื่องแนวทางการลดภาษีในการประชุมครั้งต่อไป
5. สำหรับเรื่องกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า และอุปสรรคทางเทคนิคทางการค้า การหารือระหว่างผู้เชี่ยวชาญมีความคืบหน้าระดับหนึ่ง ทั้งสองฝ่ายตกลงจะหารือข้อบทรของความตกลงในสองเรื่องนี้ในการประชุมครั้งหน้า
6. หัวข้อที่สหภาพยุโรปให้ความสำคัญ ได้แก่ เรื่องการค้าบริการและการลงทุน การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา การพัฒนาที่ยั่งยืน การจัดซื้อโดยรัฐ และนโยบายการแข่งขัน ทั้งสองฝ่ายยังคงมีความเห็นแตกต่างกันมาก การประชุมในเรื่องเหล่านี้จึงมีความคืบหน้าไม่มากนัก
7. เรื่องการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา ฝ่ายอาเซียนแจ้งแก่สหภาพยุโรปว่าข้อเสนอของสหภาพยุโรปมีความซับซ้อน และเกินกว่าความตกลง TRIPs ในกรอบองค์การการค้าโลก ซึ่งอาเซียนรับไม่ได้ อย่างไรก็ตาม จะมีการหารือกันต่อไปเพื่อหาแนวทางการร่วมมือด้านทรัพย์สินทางปัญญาที่จะเป็นประโยชน์กับทั้งสองฝ่าย
8. เรื่องการพัฒนาที่ยั่งยืน อาเซียนยังคงกังวลว่าเรื่องดังกล่าวจะเป็นการเพิ่มภาระผูกพันให้แก่อาเซียน สหภาพยุโรปยืนยันว่าจะไม่นำเรื่องการพัฒนาที่ยั่งยืน มาเป็นเหตุแข่งขันทางการค้าหรือฟ้องร้อง

แต่การทำความตกลงการค้าเสรีจะต้องไม่ส่งผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นปัจจัยที่สหภาพยุโรปให้ความสำคัญ

9. เรื่องการจัดซื้อโดยรัฐ และนโยบายการแข่งขัน เป็นปัญหาสำหรับอาเซียนบางประเทศ ส่งผลให้ทั้งสองฝ่ายยังไม่สามารถตกลงกันได้ที่จะเจรจา 2 เรื่องนี้

10. ระหว่างการประชุมครั้งนี้ (เมื่อวันที่ 26 มิถุนายน 2551) หัวหน้าคณะเจรจาของประเทศสมาชิกอาเซียนได้พบหารือกับองค์กรภาคประชาสังคม EU-ASEAN FTA Campaign Network ซึ่งเป็นการรวมตัวกันขององค์กรภาคประชาสังคมในประเทศสมาชิกอาเซียน 5 ประเทศ (ไทย มาเลเซีย เวียดนาม อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์)

11. คณะเจรจาอาเซียนได้แจ้งให้ทราบความคืบหน้าของการเจรจาว่า ปัจจุบันยังอยู่ในกระบวนการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและยังไม่ได้เริ่มการเจรจาข้อบทความตกลง โดยอาเซียนและสหภาพยุโรปได้สอบถามปัญหาและความต้องการของแต่ละฝ่ายในหัวข้อต่าง ๆ

12. เวียดนามซึ่งเป็นประธานฝ่ายอาเซียนแจ้งว่าความตกลงฉบับนี้เป็นการเจรจาระดับภูมิภาคต่อภูมิภาคโดยให้ความสำคัญอย่างเท่าเทียมกันต่อสมาชิกทุกประเทศในอาเซียน

13. กลุ่ม EU-ASEAN FTA Campaign Network ได้ยื่นหนังสือแสดงความกังวลและแจ้งความจำนงที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการเจรจา และต้องการให้คณะเจรจาเปิดโอกาสให้ภาคประชาสังคมมีส่วนรับรู้ความเคลื่อนไหว สถานะการเจรจา และเข้าถึงเอกสารการเจรจาทั้งหมด นอกจากนี้ ต้องการให้คณะเจรจารับฟัง และนำความคิดเห็นจากภาคประชาสังคม มากำหนดท่าทีการเจรจากับสหภาพยุโรป และจัดให้มีการประชุมหารือระหว่างคณะเจรจาและภาคประชาสังคมอย่างสม่ำเสมอ

14. ในเรื่องนี้ เวียดนามซึ่งเป็นประธานคณะเจรจาฝ่ายอาเซียนยืนยันว่าจะเจรจาความตกลงการค้าเสรีบนพื้นฐานความต้องการและผลประโยชน์ของอาเซียน ที่สมาชิกอาเซียนต้องได้รับผลประโยชน์ร่วมกันอย่างแท้จริง รวมทั้ง ยินดีที่จะร่วมประชุมรับฟังความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของกลุ่ม EU-ASEAN FTA Campaign Network ในทุกโอกาส หากมีเวลาที่เหมาะสม สำหรับเอกสารการเจรจา คณะเจรจาไม่มีอำนาจที่จะเผยแพร่

15. การประชุมคณะกรรมการร่วมจัดทำความตกลงการค้าเสรีอาเซียน – สหภาพยุโรป ครั้งที่ 6 จะมีขึ้นระหว่างวันที่ 15-17 ตุลาคม 2551 ที่ประเทศเวียดนาม

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

3 กรกฎาคม 2551